

Original Research Article

การส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าตามหลักมงคลสูตร

Promoting Commercial Security According to Mangala Sutta

อนุสรณ์ สอนตน¹ และ พระศรีวินยาภรณ์^{2*}Anusorn Sornton¹ & Phra Srivinayaphon^{2*}

ARTICLE INFO

Name of Author:

1. อนุสรณ์ สอนตน

Anusorn Sornton

Graduate School, Mahamakut
Buddhist University, Thailand.

Email:

purchase3912@gmail.com

Corresponding Author: *

2. พระศรีวินยาภรณ์, ดร.

Phrasirivinayaphon, Dr.

Graduate School, Mahamakut
Buddhist University, Thailand.Email: srivin2558@gmail.comคำสำคัญ: ความมั่นคง; การตลาด; มงคล
สูตร

Keywords:

Stability; Marketing, Mangala
Sutta

Article history:

Received: 08/02/2024

Revised: 08/05/2024

Accepted: 24/06/2024

Available online: 29/06/2024

How to Cite:

Sornton, A. & Sirivinayaphon, P.
(2024). Promoting Commercial
Security According to Mangala
Sutta, *Journal Dhamma for Life*,
30(2), 270-283.

ABSTRACT

This research aims to achieve the following objectives: To study the promotion of trade stability. To study the auspicious principles of Buddhism. To analyze the promotion of trade stability according to the principles of the Mangala Sutta. The study involved analyzing the content of primary and secondary documents. The results indicate that promoting trade stability can be achieved by applying auspicious principles consistent with the 7Ps strategy. The fundamental principles of business include: 1) Blameless actions, 2) Righteous conduct, 3) Great learning, 4) Skill, 5) Living in a suitable region, 6) Not associating with fools, 7) Associating with the wise, 8) Setting oneself on the right course, 9) Highly trained discipline

A livelihood free from complications, 10) Patience, 11) Well-spoken speech, 12) Reverence, 13) Humility. These principles encompass both internal and external factors. Internal factors involve organizing work in a systematic manner and having comprehensive trade knowledge and understanding. External factors include influences such as trading partners and economic conditions. While external factors may be difficult to control, risk prevention is essential. The principles of the Mangala Sutta can be applied to various dimensions, including education, career development, and moral business practices. By integrating these auspicious principles into trade, they serve as a driving force for progress and stability, promoting sustained growth and stability in trade.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการส่งเสริมความมั่นคงทางการค้า 2) เพื่อศึกษาหลักมกคลสูตรในพระพุทธศาสนา 3) เพื่อวิเคราะห์การส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าตามหลักมกคลสูตร งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเอกสารและมีการสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 12 รูป/คน การศึกษาใช้ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ พระไตรปิฎก และข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ อรรถกถา ตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีวิเคราะห์แบบสร้างข้อสรุปอุปนัย

ผลการศึกษา พบว่า การส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าด้วยการนำหลักมกคลสูตรที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ 7Ps ซึ่งหลักพื้นฐานในการทำการค้ามาเป็นองค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1.ทำงานไม่มีโทษ 2.ประพฤติธรรม 3.มีพหุสูตร 4.มีศิลปะ 5.อยู่ในถิ่นที่เหมาะสม 6.ไม่คบคนพาล 7.คบบัณฑิต 8. ตั้งตนไว้ชอบ 9.มีวินัย 10.ทำงานไม่คั่งค้าง 11.มีความอดทน 12.มีวาจาสุภาพ 13.มีความเคารพ 14. มีความอ่อนน้อมถ่อมตน เป็นปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยภายในคือส่วนของวางแผนการทำงานให้เชื่อมโยงอย่างมีระบบระเบียบเป็นความสามารถเฉพาะตัวในการทำการค้าด้วยความรู้ความเข้าใจทุกมิติ ส่วนปัจจัยภายนอกไม่ว่าจะเป็นคู่ค้า ความผันผวนหรือเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

การปฏิบัติตามหลักมกคลสูตรเป็นหลักธรรมที่ใช้ได้กับทุกมิติ ตั้งแต่มิติด้านการศึกษา ฝึกหัดความรู้ มิติในการดำรงชีวิตและมิติของการพัฒนาคุณธรรมถือเป็นการป้องกันความเสี่ยง ซึ่งหลักมกคลสูตรสามารถนำมาประยุกต์ใช้เข้ากับการค้าได้ด้วยในฐานะที่เป็นพลังขับเคลื่อนได้ทุกมิติเพื่อเชื่อมโยงให้เกิดการพัฒนาความเจริญก้าวหน้า ส่งเสริมให้การค้าเจริญมั่นคงได้ต่อไป

บทนำ

“การค้าขาย” ถือเป็นอาชีพอย่างหนึ่งที่มีข้อดีคือเป็นอาชีพอิสระ ได้เป็นนายของตัวเองได้ การค้าขายเป็นงานที่ใช้ความสามารถรอบตัวไม่ว่าจะมีความสามารถด้านใดก็นำมาประสานเข้ากับอาชีพค้าขายได้ทั้งสิ้น ความก้าวหน้าจึงขึ้นอยู่กับตัวเราเองที่ต้องมีความรอบรู้ในทุกด้าน มีความตั้งมั่นที่ถูกต้อง ประกอบกับการมีความอดทนลงมือทำอย่างต่อเนื่องโดยไม่ย่อท้อด้วยการพึ่งพาตนเองอย่างแท้จริง ไม่ใช่การหวังพึ่งพาจากคุณของคลังหรือวัตถุสิ่งของมงคลที่แพร่หลายในสังคมไทย

ในปัจจุบันกิจการต่าง ๆ ประสบปัญหาจากผลกระทบของการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ทำให้เศรษฐกิจถดถอยเกิดผลกระทบค่อนข้างรุนแรง ดังนั้นการแสวงหาความมั่นคงในการค้าจึงจำเป็นต้องมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อนำมาบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพก้าวข้ามอุปสรรคปัญหาสามารถดำเนินกิจการค้าให้ประสบความสำเร็จอย่างได้มั่นคง

การส่งเสริมให้การค้าให้มีความมั่นคงมีเสถียรภาพอยู่ในสถานะที่ปลอดภัยไร้ความวิตกกังวล เสริมสร้างความมั่นใจได้ว่ากิจการจะสามารถอยู่รอดได้อย่างยั่งยืน กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ให้ข้อเสนอแนะใน “คู่มือเริ่มต้นธุรกิจอย่างมีทิศทาง” โดยการนำแนวคิดของหลักธรรมาภิบาลมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อสร้างความ

เชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายและระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยด้วยหลักการสำคัญคือ “หลักคุณธรรม” ที่ผู้ทำการค้าจะต้องยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม สำนึกในหน้าที่ของตนเอง มีการนำแนวทางพัฒนาตนเองเพื่อส่งเสริมการค้าให้ประสบความสำเร็จอย่างมั่นคงโดยทำการค้าด้วยความซื่อสัตย์ ขยันอดทนและมีระเบียบวินัยซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฟิลิป คอตเลอร์ ผู้นำแนวคิด “กลยุทธ์การตลาดสมัยใหม่ 7Ps” ใช้ขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยให้ความสำคัญทั้งด้านรายได้ (Profit), โลกที่อาศัยอยู่ (Planet) และผู้คน (People) ด้วยการยึดหลักคุณธรรม ซึ่งการนำ “หลักมงคลสูตร” ที่มีความเกี่ยวข้องกับหลักการส่งเสริมการค้าให้มีประสิทธิภาพมาปรับใช้ควบคู่กันเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการค้าให้มีความเจริญทั้งทางกายภาพและด้านสติปัญญา เนื่องจากหลักมงคลสูตรเป็นหลักปฏิบัติที่ช่วยส่งเสริมความสุขและความก้าวหน้าเรียกว่า “มงคลชีวิต” มิใช่การขอพรต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์แต่เป็นหลักปฏิบัติที่ทุกคนสามารถทำได้ด้วยตนเองในชีวิตประจำวัน

ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษา โดยนำหลักมงคลสูตรที่มีความสอดคล้องกับแผนการตลาดขั้นพื้นฐาน 7Ps ได้แก่ Product, Price, Place, Promotion, People, Physical Evidence, Process สามารถประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้เพื่อให้กิจการค้าอยู่รอดต่อไปหรือมีความเสี่ยงน้อยที่สุดเพื่อจัดการและรับมือกับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงทีจึงเรียกได้ว่าเป็นการทำการค้าที่มั่นคงนำมาซึ่งรายได้เพื่อมาใช้จ่ายซื้อปัจจัย 4 ที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตอย่างปกติสุข อีกทั้งยังสามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เจริญก้าวหน้าต่อไปโดยมีเป้าหมายในการกระจายกำไรที่ได้ไปพัฒนาประชากรในประเทศให้มีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมความมั่นคงทางการค้า
2. เพื่อศึกษาหลักมงคลสูตรในพระพุทธศาสนา

3. เพื่อวิเคราะห์การส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าตามหลักมกคลสูตร

ระเบียบวิธีการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารตำราวิชาการทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้อง โดยมีขอบเขตการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตเชิงเอกสาร จากมกคลสูตร ในพระไตรปิฎก ภาษาไทย (ฉบับมหาจุฬาราชวิทยาลัย) และคัมภีร์มังคลัตถปิปปแปล เล่มที่ 1 - 2 (มหาจุฬาราชวิทยาลัย, 2547-2549)

ขอบเขตประเด็นที่ต้องการศึกษา คือ หลักมกคลสูตรในพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการค้าขายที่ก่อให้เกิดความมั่นคง ซึ่งหลักมกคล 38 ประการ ในมกคลสูตรสามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความมั่นคงทางการค้า โดยเริ่มที่การพัฒนาตนเองไปจนถึงการมุ่งประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วย ซึ่งหลักมกคลที่เกี่ยวข้องกับแผนการตลาดขั้นพื้นฐาน 7Ps ของ Philip Kotler นักการตลาดสมัยใหม่ผู้ทรงอิทธิพลของโลกมาปรับใช้เพื่อส่งเสริมการค้าให้มั่นคง ประกอบด้วย

1.1 หลักมกคลชีวิต ข้อที่ 18 งานไม่มีโทษ เกี่ยวข้องกับหลักการตลาด Product คือ ประกอบการค้าที่ดีมีประโยชน์ต่อสังคมอย่างยั่งยืน

1.2 หลักมกคลชีวิต ข้อที่ 16 ประพฤติธรรม เกี่ยวข้องกับหลักการตลาด Price คือ มีการตั้งราคาที่เป็นธรรมไม่เอาเปรียบลูกค้าบริหารการค้าด้วยจริยธรรมอันดีต่อพนักงานและสังคม

1.3 หลักมกคลชีวิต ข้อที่ 4 อยู่ในถิ่นสมควร เกี่ยวข้องกับหลักการตลาด Place คือ ความสามารถในการเข้าถึงลูกค้าได้ง่าย มีช่องทางการจัดจำหน่ายที่สะดวกและรวดเร็ว

1.4 หลักมกคลชีวิต ข้อที่ 7 มีความเป็นพหูสูตร และข้อที่ 8 มีศิลปะ เกี่ยวข้องกับหลักการตลาด Promotion คือ การมีใช้กลยุทธ์จัดปัญหาต่าง ๆ ด้วยความรู้หรือใช้เทคโนโลยีเพื่อก้าวทันยุคใหม่

1.5 หลักมกคลชีวิต ข้อที่ 1 ไม่คบคนพาล ข้อที่ 2 คบบัณฑิต และข้อที่ 6 ตั้งต้นไว้ชอบ, เกี่ยวข้องกับหลักการตลาด People คือ เป็นผู้ค้าขายที่ดี มีคุณสมบัติของการขายที่มีประสิทธิภาพและการเลือกคบพันธมิตรทางการค้าที่ดี มีความรู้ความสามารถและมีคุณธรรม

1.6 หลักมกคลชีวิต ข้อที่ 9 มีวินัย ข้อที่ 14 ทำงานไม่คั่งค้าง และข้อที่ 27 มีความอดทน เกี่ยวข้องกับหลักการตลาด Process คือ มีขั้นตอนการผลิตได้มาตรฐาน ผลิตสินค้าที่ได้คุณภาพตรงความต้องการของลูกค้า

1.7 หลักมกคลชีวิต ข้อที่ 10 มีวาจาสุภาพ ข้อที่ 22 มีความเคารพ และข้อที่ 23 มีความอ่อนน้อมถ่อมตน เกี่ยวข้องกับหลักการตลาด Physical Evidence คือ การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของผลิตภัณฑ์และตัวผู้ค้าขายเอง ตลอดจนมีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อโน้มน้าวใจให้ลูกค้าเกิดความประทับใจและตัดสินใจซื้อ

2. ขอบเขตผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ในงานวิจัยนี้ได้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 12 รูป/คน โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน

1. ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านหลักธรรมในพระพุทธศาสนา 5 รูป/คน
2. ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านหลักวิชาการค้าขาย จำนวน 5 ท่าน
3. ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านผู้ค้าขาย จำนวน 2 ท่าน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) และสัมภาษณ์ประกอบ โดยมีขั้นตอนปฏิบัติดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการส่งเสริมความมั่นคงทางการค้า มีวิธีการดำเนินงานวิจัยดังนี้

1.1. รวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Sources) จากตำราทางวิชาการเกี่ยวกับผู้ค้า การค้าขาย และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลเรื่องการส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าโดยใช้หลักกลยุทธ์พื้นฐานทางการตลาด 7Ps จากหนังสืองานวิจัยและบทความวิจัย เพื่อประมวลผลให้เห็นแนวคิดการส่งเสริมการค้าให้มีความมั่นคง

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาหลักมงคลสูตรในพระพุทธศาสนา มีวิธีการดำเนินงานวิจัยดังนี้

2.1. รวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Sources) คือ หลักมงคลสูตรในพระไตรปิฎกในพระพุทธศาสนาและวิชาการ จากตำราทางวิชาการเกี่ยวกับมงคลผู้ทำการค้าและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเรื่องหลักมงคลสูตรที่มีความสอดคล้องกับการส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าจากหนังสือ งานวิจัยและบทความวิจัย เพื่อประมวลผลให้เห็นความสอดคล้องกัน

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อวิเคราะห์การส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าตามหลักมงคลสูตรมีวิธีการดำเนินงานวิจัยดังนี้

3.1. นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาศึกษาหลักมงคลสูตรในพระพุทธศาสนาที่ส่งเสริมการค้าขาย เรียบเรียงเป็นลำดับหมวดหมู่ นำเสนอผลการวิจัย

3.2 จัดทำข้อมูลและนำเสนอผลการวิจัยโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) และออกแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth interview) อย่างมีโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูล สำคัญด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Contents Analysis) เพื่อให้ได้คำตอบที่เพียงพอจากผู้ทรงคุณวุฒิทางพระพุทธศาสนา และการค้าขาย โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

- 1) กลุ่มนักวิชาการทางพระพุทธศาสนาที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักมงคลสูตร 5 รูป / คน
- 2) กลุ่มผู้มีความรู้ความเข้าใจทางด้านการค้าขาย 5 คน
- 3) กลุ่มผู้ประกอบการค้าที่มีประสบการณ์ 2 คน

ผลการวิจัย

ในการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากการทำวิจัยทุกขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญของการส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าตามหลักมกคลสูตรทำให้ผู้วิจัยพบว่า

1. การส่งเสริมความมั่นคงทางการค้า

การพัฒนาการค้าให้มั่นคงดำรงอยู่ได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยแนวคิดทางการตลาดสมัยใหม่เพื่อสร้างโอกาสในการขายให้ได้มากที่สุด โดยจะต้องสร้างแรงกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดแรงจูงใจจนกระทั่งตัดสินใจซื้อสินค้า โดยต้องตอบสนองต่อความต้องการและมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ (กรรณิการ์ เนาวแสงศรี , 2558 : 2)

การดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนในด้านสิ่งแวดล้อม สังคม การพัฒนาและส่งเสริมจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมและเสริมสร้างองค์กรแห่งความสุข พัฒนาบุคลากร (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2558) ได้ให้ข้อเสนอแนะใน “คู่มือเริ่มต้นธุรกิจอย่างมีทิศทาง” โดยการนำหลักธรรมาภิบาลมาเป็นแนวในการปฏิบัติเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยด้วยหลักการสำคัญคือ “หลักคุณธรรม” ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีวินัยและสุจริต นำมาส่งเสริมธุรกิจการค้าให้มีความมั่นคงและประสบความสำเร็จด้วยการใช้กลยุทธ์ที่ถูกต้อง ช่วยลดระยะเวลาและนำไปสู่เป้าหมาย โดยอาศัยความรู้ความสามารถและระยะเวลา รวมทั้งสติปัญญาในการเผชิญหน้ากับปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งธุรกิจการค้าต้องปรับตัวและพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้สามารถอยู่รอดและเติบโตได้อย่างยั่งยืน “การส่งเสริมการค้าไปสู่ความมั่นคง” จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องบูรณาการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรมจึงจะประสบความสำเร็จมีความมั่นคงในระยะยาว

2. หลักมกคลสูตรในพระพุทธศาสนา

การน้อมงคลชีวิต 38 ประการไปปฏิบัติเกิดเป็นความมงคลที่แท้จริงแก่ชีวิตได้ต้องลงมือปฏิบัติให้เกิดเป็นความเจริญก้าวหน้า หากปฏิบัติได้จริงจะเป็นมงคลสูงสุดในชีวิตโดยเริ่มที่การจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมแก่การพัฒนาตนเองในระดับโลกิยะจนกระทั่งถึงทำนิพพานให้แจ้งในระดับโลกุตระ พระสูตรนี้เป็นแนวทางพัฒนาชีวิตมนุษย์ที่สมบูรณ์ยั่งยืนและมั่นคงตามเป้าหมายทางพระพุทธศาสนาที่ต้องศึกษาเรียนรู้และปฏิบัติอย่างแท้จริง (สมิทธิพล เนตรนิมิต , 2560 : 85 - 101) “มงคล” ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 อธิบายความหมายของคำ “มงคล” คือเหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ มงคล 38 คือสิ่งจะนำความเจริญมาสู่และป้องกันสิ่งเลวร้าย ในพจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์ โดยพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) ได้ให้ความหมาย “มงคล” คือสิ่งที่ทำให้มีโชคดี ตามหลักพุทธศาสนาหมายถึงธรรมที่นำมาซึ่งความสุขความเจริญอุดมมงคลคือมงคลอันสูงสุด 38 ประการ ที่มามงคล 38 ประการ กล่าวในมงคลสูตร พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย หมวดขุททกปาฐะ โดยพระอานนท์กล่าวถึงที่มาของมงคลสูตรไว้ในคราวที่มีการสังคายนาพระไตรปิฎกครั้งที่ 1 ว่าท่านได้สดับรับฟังมาจากพระผู้มีพระภาคเจ้า ณ เขตวันวิหาร กรุงสาวัตถี ซึ่งพระองค์ทรงมีรับสั่งให้เผยแผ่แก่ภิกษุทั้งหลาย สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเล่าให้พระอานนท์ฟังว่ามีเทวดาเข้ามาทูลถามพระองค์เรื่องความเป็นมงคล เทวดาองค์นั้นได้กราบทูลว่า ได้เกิดความเห็นที่แตกต่างกันในหมู่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เรื่องอะไรคือ

มงคลของชีวิต เกิดความขัดแย้งโต้เถียงกันเป็นเวลานาน 12 ปี ยังไม่ได้ข้อสรุป ในที่สุดท้าวสักเทวราชหรือพระอินทร์จึงให้เทวดาทูลถามพระพุทธเจ้าเรื่องนี้ จึงทรงแสดงหลักมงคลสูตร ทั้งหมด 10 หมวด 38 ประการ เมื่อแสดงจบเหล่าเทวดาทั้งหลายจึงบรรลुरुธรรม มงคลสูตรในทัศนะทางพระพุทธศาสนา ความเป็นมงคลของมนุษย์ และเทวดาย่อมเกิดจากการกระทำอันได้แก่มงคลจากภายในคือต้องทำความดีเป็นสิ่งที่เรียกว่ามงคลโดยไม่ต้องไปอ่อนน้อมกราบไหว้ขอจากสิ่งภายนอกตัว

3. วิเคราะห์การส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าตามหลักมงคลสูตร

หลักมงคลสูตรทรงเริ่มจากศีลไปสู่คุณธรรม เป็นคุณธรรมปัจเจกบุคคลจากหลักการปฏิบัติขั้นง่ายไปถึงขั้นที่ยากขึ้น จากส่วนย่อยไปหาส่วนรวม คุณธรรมในหลักมงคลสูตรมี 2 ส่วน คือคุณธรรมข้อปฏิบัติระดับพื้นฐานของคนทั่วไป และระดับสูงคือของนักบวชหรือผู้ที่ต้องการพ้นทุกข์เพื่อดับกิเลสโดยสิ้นเชิง ซึ่งหลักมงคลสูตรที่นำมาประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมความมั่นคงทางการค้า 14 มงคล ได้แก่ 1) หลักมงคลชีวิต ข้อที่ 1 ไม่คบคนพาล, 2) ข้อที่ 2 คบบัณฑิต, 3) ข้อที่ 4 อยู่ในถิ่นสมควร, 4) ข้อที่ 6 ตั้งต้นชอบ, 5) ข้อที่ 7 มีความเป็นพหูสูต, 6) ข้อที่ 8 มีศิลปะ, 7) ข้อที่ 9 มีวินัย, 8) ข้อที่ 10 มีวาจาสุภาพ, 9) ข้อที่ 14 ทำงานไม่คั่งค้าง, 10) ข้อที่ 16 ประพฤติธรรม, 11) ข้อที่ 18 งานไม่มีโทษ, 12) ข้อที่ 22 มีความเคารพ, 13) ข้อที่ 23 มีความอ่อนน้อมถ่อมตน, 14) ข้อที่ 27 มีความอดทน มงคลสูตรเหล่านี้เป็นมงคลที่เป็นเบื้องต้นระดับพื้นฐานของคนทั่วไป ที่สามารถนำไปปฏิบัติตามได้ง่ายในชีวิตประจำวันโดยเริ่มจากภายนอกคือสิ่งแวดล้อมรอบตัวเรา ตั้งแต่การคบค้าสมาคมกับบุคคลที่ดี การอยู่อาศัยให้ที่ที่ดีที่เหมาะสม จากนั้นจึงเข้ามาสู่ภายในคือศีลธรรมที่เราควรยึดถือปฏิบัติ ซึ่งหลักการสำคัญในมงคลชีวิตทั้ง 14 มงคลนี้ แบ่งหมวดหมู่จากพฤติกรรมการปฏิบัติที่คล้ายคลึงกันออกเป็นกรกระทำทางกายวาจา และใจที่ถูกต้องตามศีลธรรม

3.1 ความสำคัญของการส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าตามหลักมงคลสูตร

หลักในการดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จเจริญรุ่งเรืองมั่นคงได้นั้นต้องตั้งอยู่บนความถูกต้องอยู่ในหลักศีลธรรมจริยธรรม ในทางพระพุทธศาสนาความมั่นคงทางการค้าต้องตั้งอยู่บนฐานของความถูกต้องและเป็นจริงหรือเรียกว่า “สุจริต” กล่าวคือการประกอบการค้าขายที่ถูกต้องตามกฎหมายบ้านเมือง ระเบียบแบบแผนที่ตั้งตามจารีตประเพณี และตั้งอยู่ตามความเป็นจริงไม่คดโกง สามารถปรับตัวหรือประยุกต์ได้เข้ากับเหตุการณ์ในขณะนั้นได้เพื่อรับมือกับปัญหาที่เข้ามาเป็นอุปสรรค การส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าจึงต้องนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดการพัฒนาเจริญก้าวหน้า ซึ่งหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนานั้นเป็นหลักธรรมขั้นพื้นฐานที่จะทำให้เราสามารถต่อยอดศึกษาไปถึงขั้นสูงที่ละเอียดยิ่งขึ้นไป สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตด้วยการนำไปปฏิบัติจนถึงที่สุดของตัวเราเองในการประกอบอาชีพหน้าที่การงาน ต่อหน้าที่ความรับผิดชอบต่อครอบครัว หลักธรรมแต่ละหมวดนั้นจะเชื่อมโยงกันทำให้ง่ายต่อความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรม ทำให้เห็นความสำคัญของการปฏิบัติด้วยตนเอง ไม่ต้องมีใครบังคับมีความเต็มใจปฏิบัติ มีความตระหนักด้วยตนเองได้ว่าธรรมะมีความสำคัญสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อการดำเนินชีวิตในโลกให้ประสบความสำเร็จหรือสามารถดับทุกข์ให้ทุเลาเบาบางลง หากปฏิบัติได้ขั้นสูงสุดจะสามารถหลุดพ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้ ซึ่งในหลักธรรมของมงคลสูตร พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก จากต่ำไปหาสูงจากภายนอกไปสู่ภายใน

โดยเริ่มจากสิ่งแวดล้อมภายนอกจากนั้นทรงให้เข้าหาในเรื่องศีลธรรมเริ่มจากศีลแล้วทรงตรัสถึงธรรม หลักการส่งเสริมการค้าขายให้มีความมั่นคง เริ่มจากการขึ้นที่สามารถปฏิบัติจากสิ่งแวดล้อมภายนอกแล้วจึงเพิ่มระดับไปสู่ภายในเพื่อความสะดวกต่อการเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมสามารถนำไปประยุกต์ให้มีความตระหนักรู้และปฏิบัติด้วยตนเอง

3.2 หลักมงคลสูตรที่นำมาใช้ส่งเสริมความมั่นคงทางการค้า

หลักมงคลสูตรที่นำมาประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมความมั่นคงทางการค้า 14 มงคล ประกอบด้วย หลักมงคลดังนี้ หลักมงคลการไม่คบคนพาล หลักมงคลการคบบัณฑิต คือเริ่มจากการเลือกที่จะอยู่ร่วมกับคนในสังคมด้วยสัมพันธภาพที่ดีนำไปสู่ความสงบสุขสันติ และหลักมงคลอยู่ในถิ่นสมควร ด้วยการตั้งถิ่นฐานในทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม ตัวอย่างเช่น ร้าน 7-11 มักตั้งอยู่ในเป็นชุมชน ผู้ซื้อสามารถเข้าถึงได้ง่ายและบางแห่งมีที่จอดรถสะดวกสบายตรงตามหลักมงคลสูตรของการอยู่ในถิ่นที่เหมาะสม ส่วนปัจจัยภายในเป็นตัวหลักสำคัญกล่าวคือมีอัตราส่วนมากในการส่งเสริมให้เกิดความมั่นคง เป็นการพัฒนาระดับจิตใจของผู้ค้าขายเองให้มีความเข้มแข็งมั่นคง หลักมงคลการทำงานไม่มีโทษและหลักมงคลประพฤติธรรม คือเลือกประกอบการค้าที่ถูกต้องตามกฎหมายบ้านเมือง และตั้งตนให้ดำรงอยู่ในความถูกต้องดีงามไม่ค้ำกำไรเกินควร หลักมงคลการตั้งตนไว้ชอบ คือรู้สำนึกตนเองอยู่เสมอในการทำหน้าที่ของตน ทราบถึงความสามารถในการบริหารกิจการค้าและมีศีลธรรม ตัวอย่างจากชาวที่สัมผัสกับผู้ทำการค้าที่ประสบกับปัญหาวิกฤตต่าง ๆ ที่ผ่านมาไม่ว่าจะเป็นวิกฤตต้มยำกุ้ง ที่สามารถรอดพ้นวิกฤตนี้ได้เนื่องจากเขาตระหนักถึงตนเองได้ว่าควรจะขยายธุรกิจประมาณเท่าใดที่จะไม่เกินตัว ส่วนหลักมงคลการมีศิลปะ คือการมีเทคนิคในการค้าขาย เช่น สินค้าที่อยู่ในแวดวงเดียวกันกับคู่แข่งเราต้องปรับให้มีความรู้คือหลักมงคลการมีพหุสูติ คือมีความใฝ่รู้หรือหมั่นศึกษาพัฒนาสินค้าให้มีประสิทธิภาพเท่าทันกับคู่แข่งได้ รวมไปถึงการทราบว่าตลาดในขณะนี้คนนิยมบริโภคสินค้าใดเพื่อสู้กับคู่แข่งในตลาด เมื่อเรานำหลักมงคลการมีวินัย หลักมงคลการทำงานไม่คั่งค้างมาประยุกต์ใช้ สนับสนุนเพื่อส่งเสริมการค้าให้มั่นคง โดยหลักมงคลมีความอดทนนั้นอาจกล่าวได้ว่า คือการมีความมานะบากบั่น ขยันอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการดำเนินธุรกิจการค้าขาย อดทนในการใช้แรงกายแรงใจที่จะสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาการค้าขาย สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมการค้าให้มั่นคงได้ หลักมงคลมีวาจาสุภาพ คือหลักมงคลมีความอ่อนน้อมถ่อมตน และหลักมงคลมีความเคารพ เป็นการพัฒนาด้านกายภาพ ซึ่งผู้ทำการค้าขายต้องอาศัยหลักธรรม 14 หลักมงคลนี้เป็นตัวกำกับใช้

3.3 บูรณาการแนวคิดการส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าตามหลักมงคลสูตร

การบูรณาการแนวคิดการส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าตามหลักมงคลสูตร คือการนำหลักมงคลสูตร 14 ข้อที่มีความสอดคล้องกันกับหลักกลยุทธ์ 7 Ps นำมารวมเข้าเป็นองค์รวมเดียวกันแล้วนำมาประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมการค้าให้เกิดความมั่นคงตามหลักการดังต่อไปนี้

1) ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ด้วยการค้าขายที่สุจริต ทำการค้าขายที่ไม่ผิดกฎหมายและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน หลักในการประกอบอาชีพค้าขายสุจริตด้วยการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพดีมีประโยชน์ จำหน่ายสินค้าด้วยความยุติธรรม ไม่ปลอมปนสินค้า มีความรู้ในการให้ข้อมูลของสินค้าหรือบริการแก่ลูกค้าได้อย่างถูกต้อง

เหมาะสม มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า ให้ความสำคัญตั้งแต่ขั้นเริ่มต้นการผลิตไปจนถึงขั้นสุดท้ายคือการจัดส่งสินค้าและการดูแลหลังการขาย

2) การปรับตัวให้ทันยุคสมัยเพื่อให้กิจการค้าอยู่รอดและมั่นคงในระยะยาวสิ่งสำคัญคือ ต้องกล้าสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ยอมรับกับความล้มเหลวแล้วเรียนรู้ที่จะจัดการกับปัญหานั้นได้อย่างรวดเร็วด้วยการลงมือ “ทำทันที” จะช่วยสร้างให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ตามศักยภาพที่ตนมีและเมื่อพบโอกาสทางการค้า ควรหาช่องทางในการเพิ่มมูลค่าให้กับการค้าค้านั้นด้วย

3) สิ่งที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายควรได้รับการส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าตามหลักมกคลสูตรคือการดำเนินธุรกิจการค้าด้วยคุณธรรมจริยธรรมต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดโดยการยึดถือหลักความรับผิดชอบต่อความโปร่งใส ความเสมอภาค การสร้างคุณค่าของกิจการในระยะยาว ปฏิบัติบนพื้นฐานของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เคารพต่อสิทธิหน้าที่ส่วนบุคคล ดำเนินการค้าด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเป็นธรรม

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าตามหลักมกคลสูตร” ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ซึ่งผลการวิจัยทำให้ทราบถึงประเด็นสำคัญที่ทำให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) การศึกษาการส่งเสริมความมั่นคงทางการค้า พบว่า การใช้หลักกลยุทธ์ 7Ps Marketing Mix ส่งเสริมประสิทธิภาพในการเพิ่มรายได้ เป็นกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพในการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น การประยุกต์ใช้หลักมกคลสูตรทั้ง 14 มงคลที่มีความสอดคล้องกับการประกอบการค้าช่วยให้ธุรกิจประสบความสำเร็จไปสู่เป้าหมายนำมาซึ่งรายได้ในการซื้อปัจจัย 4 เพื่อการดำเนินชีวิต และยกระดับความเป็นอยู่ให้ดียิ่งขึ้นได้สามารถนำพาความสุขให้แก่ตนเองและครอบครัว ตลอดจนสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคมให้แก่ประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “ความมั่นคงไทย : ความท้าทายในอนาคต” ได้กล่าวว่างค์ประกอบสำคัญของความมั่นคงในฐานะมนุษย์ที่อาศัยอยู่ร่วมกันคือความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคมคือการสร้างโอกาสสำหรับประชาชนให้มีความอยู่ดีมีสุขภายใต้ระบบเศรษฐกิจที่มีความรุ่งเรืองเจริญเติบโต ประชาชนมีรายได้เพียงพอแก่ความจำเป็นขั้นพื้นฐานโดยไม่มีหนี้สินเกินกำลังสำหรับการดำรงชีวิตในอนาคต (วิชุดา สาธิตพร, 2559 : 9) ดังนั้นเมื่อประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นสามารถซื้อสินค้าและบริการเพื่อสร้างรากฐานของระดับการดำรงชีวิตให้ดียิ่งขึ้น ทำให้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทุกฝ่าย (Stakeholders) สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข

2) การศึกษาหลักมกคลสูตรในพระพุทธศาสนา พบว่า หลักมกคลสูตรเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ การนำหลักมกคลสูตรมาประยุกต์ใช้กับหลักกลยุทธ์ขั้นพื้นฐานในการดำเนินการค้ามาเป็นแนวคิดในการพัฒนาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างแท้จริงประกอบด้วยปัจจัยพื้นฐานคือความสมบูรณ์ด้านร่างกาย ความสมบูรณ์ด้านจิตใจ และความสมบูรณ์ด้านสติปัญญา ลักษณะพื้นฐานเกี่ยวกับการค้าจึงต้องมีแรงจูงใจเพื่อพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงาน เช่น ต้องอยู่ในถิ่นสมควรเหมาะแก่การค้าขายมีการตั้งตนไว้อ่อนในการค้าอย่างมีคุณธรรม ไม่คบคนพาลเลือกคบบัณฑิตคือเลือกคบพันธมิตรทางการค้าที่ดีมีความรู้ความสามารถ มีวินัยอดสาเหในการทำงานไม่ให้

คั่งค้าง มีความอดทน มีวาจาสุภาพ มีคารพและมีความอ่อนน้อมถ่อมตนสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของผลิตภัณฑ์และตัวผู้ค้าขายเองตลอดจนมีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อโน้มน้าวใจให้ลูกค้าเกิดความประทับใจและตัดสินใจซื้อการมีความรู้และไหวพริบใช้กลยุทธ์จัดปัญหาต่าง ๆ ด้วยความรู้หรือใช้เทคโนโลยีเพื่อก้าวทันยุคใหม่ตลอดจนค้าขายอย่างเป็นธรรมไม่เอาเปรียบต่อลูกค้าพนักงานและสังคม สิ่งสำคัญคือการค้าขายที่ไม่มีโทษคือประกอบการค้าที่ดีมีประโยชน์ต่อสังคมอย่างยั่งยืนนำรายได้มาดูแลครอบครัวอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักธรรมมงคลสูตรเป็นฐานการพัฒนาตน” ได้กล่าวว่าหลักคำสอนในมงคลสูตรเปรียบเหมือนบันไดชีวิตที่สามารถพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิตก้าวไปได้อย่างมั่นใจและมั่นคง (พระครูสุธีสถาวร (กระทง), 2561 : 94) ดังนั้นการดำเนินการค้าด้วยความซื่อสัตย์สุจริตใช้ความรู้สติปัญญาของตนที่ไม่ก่อให้เกิดโทษหรือเบียดเบียนบุคคลอื่น มีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมโดยการมีคุณธรรมเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจมีระเบียบวินัยใช้สติปัญญาแก้ไขปัญหา พัฒนาให้เกิดเป็นชีวิตที่มีคุณภาพเหล่านี้ล้วนอยู่ในหลักมงคลสูตรที่สามารถฝึกฝนและปฏิบัติให้เกิดขึ้นได้ เมื่อนำมาประยุกต์ใช้ด้วยสติปัญญาพัฒนาจิตใจตนเองให้มีคุณธรรมอยู่บนพื้นฐานของศีลธรรม

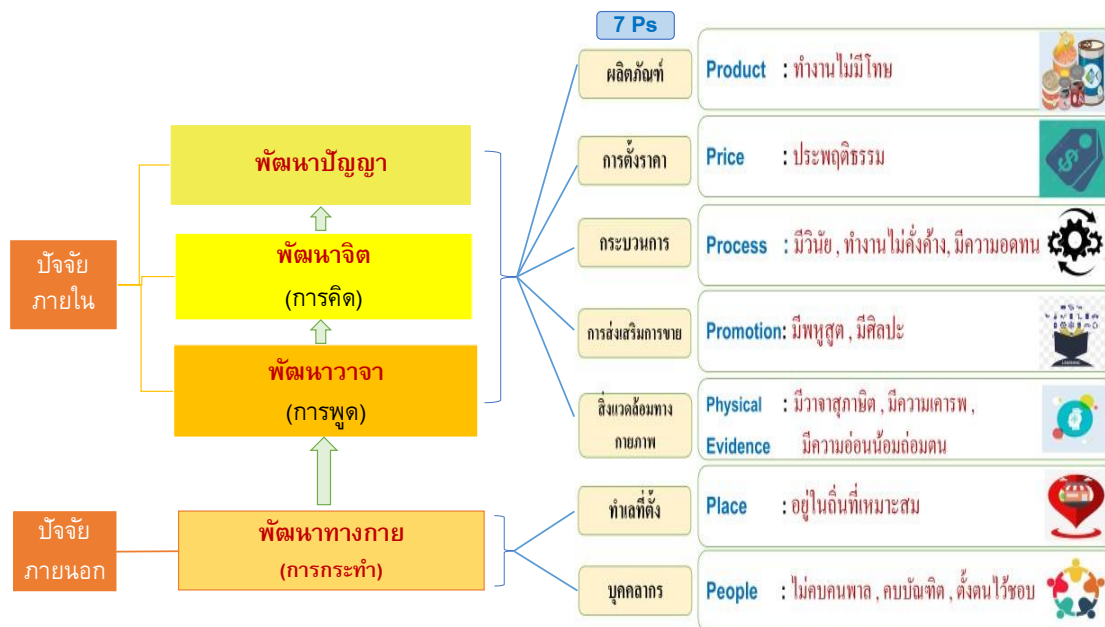
3) การวิเคราะห์การส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าตามหลักมงคลสูตร พบว่าการประยุกต์ใช้หลักมงคลสูตรทั้ง 14 มงคล มาปรับใช้เพื่อเสริมสร้างทักษะการประกอบอาชีพให้เจริญก้าวหน้าสามารถทำให้การค้ามีความมั่นคงเติบโตขึ้นได้ในอนาคต การนำพระพุทธศาสนาและหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้ามาประยุกต์ใช้จัดเป็นการบูรณาการโดยใช้การตลาดเป็นตัวตั้งแล้วเลือกนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนาเป็นตัวเสริม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “ธรรมโมลโย-การตลาด: พุทธศาสนากับงานบริหารการตลาด” ได้กล่าวว่า แนวคิดการประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนากับงานบริหารการตลาดกระตุ้นให้ผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายเกิดความต้องการแล้วจึงนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนาเป็นตัวเสริมให้เกิดความสมบูรณ์ด้วยมิติทางศีลธรรม (จรรย์จารีธรรมา, 2561 : 267) ดังนั้นการนำแนวคิดความเชื่อมโยงกันระหว่างพระพุทธศาสนากับหลักกลยุทธ์การตลาดเพื่อสร้างความพึงพอใจและตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการตามหลักมงคลสูตรทั้ง 14 หลักมงคลคือหลักธรรมที่พัฒนาให้มนุษย์พัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าทั้งทางกาย วาจาจิตใจและปัญญาโดยนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับหลักกลยุทธ์การตลาด 7Ps เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าและป้องกันความเสี่ยงการปฏิบัติตามหลักมงคลสูตรเป็นหลักที่ใช้ได้กับทุกมิติตั้งแต่มิติในการศึกษาหาความรู้ มิติในการดำรงชีวิตทุกสาขาอาชีพแม้แต่มิติของการพัฒนาคุณธรรมในตนเองจนกระทั่งถึงการบรรลุนิพพาน ในพระพุทธศาสนาว่า “มงคลสูตร” คือการพัฒนาความก้าวหน้าหรือการสร้างคุณค่า มีลักษณะที่เป็นพลังขับเคลื่อนทำให้มีความเจริญมากยิ่งขึ้นจึงเรียกว่า “มงคล”

สรุป

หลักการค้าที่สำคัญคือ “ใส่ใจลูกค้า” การไม่หยุดพัฒนาแม้ความต้องการของลูกค้าเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นต้องทำอย่างตั้งใจและมีหลักการโดยการปลูกฝังนิสัยและสร้างจิตสำนึกให้เป็นผู้ค้าที่มีทัศนคติที่ดีเพื่อเสริมสร้างกิจการค้าให้ประสบความสำเร็จ หลักธรรมคำสอนที่ปรากฏอยู่ในมงคลสูตร เป็นแบบอย่างในการ

ปฏิบัติให้เกิดความก้าวหน้าทีละเล็กละน้อยแสดงออกทางกาย ทางวาจา และทางใจรวมถึงทางสติปัญญา เริ่มตั้งแต่ระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง สามารถแบ่งมโนเป็นหมวดหมู่เป็นข้อปฏิบัติในการพัฒนาชีวิตประจำวันและการฝึกจิตใจโดยตรงจากการเริ่มปฏิบัติตามลำดับกลุ่มมโนเพื่ออบรมให้เป็นคนดี สร้างความพร้อมในการฝึกอบรม ฝึกอบรมให้มีประโยชน์ บำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัวและสังคม เตรียมจิตใจให้พร้อมแสวงหาธรรมะเบื้องต้น และเบื้องต้นไปสู่ขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อกำจัดกิเลสซึ่งหลักมโนที่เกี่ยวข้องกับแผนการตลาดขั้นพื้นฐาน 7Ps

การนำแนวคิดความเชื่อมโยงกันระหว่างพระพุทธศาสนากับหลักกลยุทธ์การตลาด โดยใช้หลักกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อสร้างความพึงพอใจและตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการตามหลักมโนสูตรทั้ง 14 หลักมโนคือ หลักธรรมที่พัฒนาให้มนุษย์พัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าทั้งทางกาย วาจาจิตใจและปัญญาโดยนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับหลักกลยุทธ์การตลาด 7Ps ได้อย่างสอดคล้องสัมพันธ์กันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด (Stakeholder) จะได้รับประโยชน์ด้านการเพิ่มรายได้ เพื่อซื้อปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิตและพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น สรุปตามภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1: สรุปผลการวิจัยการส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าตามหลักมโนสูตร

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยการส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าตามหลักมโนสูตรที่มีความสอดคล้องกับหลักกลยุทธ์ 7Ps ที่เป็นรากฐานสำคัญที่จะทำให้การตอบสนองต่อความต้องการผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกทั้งเมื่อเกิดปัญหาขึ้นสามารถกลับมาพิจารณาถึงหลักกลยุทธ์ 7Ps ว่าควรปรับปรุงส่วนใดเพื่อหาวิธีแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและวัดผลได้ หลักกลยุทธ์ 7Ps นี้คือหลักการตลาดขั้นพื้นฐานที่ต้องนำมาปรับใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันอย่างชาญฉลาดและเข้าใจหลักการอย่างถ่องแท้ ทั้งนี้ผลสำเร็จย่อมขึ้นอยู่กับ

กับผู้ปฏิบัติเองที่สามารถทำได้อย่างเคร่งครัดหากปฏิบัติได้ครบถ้วนสม่ำเสมอประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

สำหรับวิทยานิพนธ์นี้มุ่งเน้นการศึกษาวิเคราะห์การส่งเสริมความมั่นคงทางการค้าตามหลักมงคลสูตรในพระพุทธศาสนา ในที่นี้จึงขอเสนอให้ผู้สนใจศึกษาทำวิจัยต่อไปในประเด็นหัวข้อต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการส่งเสริมความเข้มแข็งด้านจิตใจเพื่อโน้มน้าวให้ผู้ทำการค้าขายให้นำหลักมงคลสูตรมาประยุกต์ใช้กับหลักกลยุทธ์ 7 Ps เพื่อส่งเสริมการค้าให้มีความมั่นคงว่าด้วยเรื่องหนทางสู่ความสำเร็จในชีวิตโดยยึดหลักคุณธรรมเพื่อให้ชีวิตประสบความสำเร็จให้กิจการค้าผ่านพ้นวิกฤตและอยู่รอดได้

2. ศึกษากลยุทธ์การตลาดที่ยึดหลักการพัฒนาธุรกิจการค้าที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ซึ่งยุคปัจจุบันที่เรียกว่าการตลาด 5.0 ที่ เน้นการสร้างการเปลี่ยนแปลงให้แก่มวลมนุษยชาติด้วยการใช้เทคโนโลยีและข้อมูล (Data) ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

3. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเพื่อตอบโจทย์ผู้บริโภคที่เกิดและเติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่จากการเก็บข้อมูลเชิงลึกจากที่ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจผู้บริโภค เช่น สื่อโซเชียลมีเดีย แพลตฟอร์มการซื้อขายและการขายมาวิเคราะห์แรงจูงใจและการตัดสินใจซื้อสินค้าตอบสนองความต้องการผู้บริโภคได้หลายมิติมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2558). คู่มือเริ่มต้นธุรกิจอย่างมีทิศทาง. จาก https://www.dbd.go.th/download/entredev_file/manual_startingbiz2015.pdf
- กรรณิการ์ เนาวแสงศรี. (2558). กลยุทธ์การขายที่เน้นทางด้านพนักงานขายของทฤษฎีการขายไอดาส ที่ส่งผลต่อผู้บริโภคที่ตัดสินใจซื้อทาวนเฮาส์ 2 ชั้นของโครงการหมู่บ้านวรพร ตำบลบ้านบ่อ ในจังหวัดสมุทรสาคร. การค้นคว้าอิสระ (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).
- จรรย์จาริ ธรรมา. (2561). ธรรมโมลโย-การตลาด: พุทธศาสนากับงานบริหารการตลาด. สุทธิปริทัศน์ฉบับพิเศษ. (คณะมนุษยศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- พระครูสุศีลสถาพร. (2561). “การบูรณาการหลักธรรมมงคลสูตรเป็นฐานการพัฒนาตน”. วิทยานิพนธ์.(บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2538). พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส. อาร์. พรินติ้งแมสโปรดักส์ จำกัด.
- มหามกุฏราชวิทยาลัย. (2557). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย พร้อมอรรถกถา. (พิมพ์ครั้งที่ 8). (ชุด 91 เล่ม). พระไตรปิฎก อรรถกถาแปล ฉบับครบรอบ 200 ปี แห่งราชวงศ์จักรี กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย.

-
- วิชชุดา สาธิตพร. (2559). *ความมั่นคงไทย ความท้าทายในอนาคต*, วารสารสถาบันพระปกเกล้า ปีที่ 14, ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน 2559) หน้า 5-25 : สถาบันพระปกเกล้า.
- สมิทธิพล เนตรนิมิตร. (2560). *มังคลัตถทีปนี : แนวทางการดำรงอยู่แห่งชีวิตที่ยั่งยืน*, สารนิพนธ์พุทธ ศาสตรบัณฑิต. (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).